

Latweeschu Awises.

Nr. augstas Geweschanas - Kummissiones siamu un nowehleschanu.

Nr. 7. Zettortdeenā 14tā Wewrar 1824.

No Preekules.

Muhſu labs un uſtizzigs mahzitais Ernsts Vridriks Stuss irr no mums aſfahjis. Seſtā padefinitā Januara deenā nomirre winsch pehz ihſas ſlimmibas, ko winsch fa-aukſtedamees bija faſrahjis. Winsch bija Wahzemeeks, ſakſu ſemmiē dſiminiſ um jau preekſch 34 gaddeem Kurſemine atmazis. Dewinus gaddus ſkohlmeifta ammatu turreja, pehz pezzus gaddus Sakkaleijā par mahzitaju bija, tad pee Preekules un Aſſites draudjes 20 gaddus apkahrt Deewa wahrdus mahzija. Abbas ſchahs draudſes winnu lohſi mihleja; to warreja us wiina behrehm redſeht, kur tahds pulks lauſchu bija fanahzis, ka ne puſſe ne warreja baſnizā ruhmes dabbuht. Tam nelaika mahzitajam tappe 24tā Januarā zaur zeeniga Preekules Kunga gaſdachanu lohti kohſchas behres iſturretas. No wiſſeem ſaaizinateem mahzitajeem trihs padefinits bija fanahkuſchi, to aifinigguschu brahli pawaddiht. Grohbines prahwets un mahzitais Dr. v. d. Launitz paſchā muſchā pee lihka wahzifā runnā no nelaika dſihwibas un darbeem ſtahtſija, pehz aſtoni mahzitaji ſahrku zehle un us ratteem uſlikfe; pee baſnizas tappe tas no Preekules pagasta teefas-wihreem pretti nemts un baſnizā eeneſts. Zeenigs Ayrifku mahzitais Grot tad kohſchu latwiſku runnu turreja. Nu nehme atkal tee baſnizas-kungi to ſahrku no baſnizas iſnest, un kad bedrē nolaifts bija, tad zeenigs Grainsdes mahzitais Adolphi wahzifku patei- zibas runnu fazzija un Durbes latweeschu zeenigs mahzitais Runtzler beidsamu kollekti nodſeedaja. — Tas nelaika mahzitais bija 56 gaddus un 6 mehneſchus wež tap- pis. Wiina peemina pee mums paliks ſwehtibā! —

— 3.

No Dohbeles.

Us weenu muſchu muhſu flahtumā diwi wihi ſittin ahtrā nahwē nomirre zaur ſauſu paſchu wainu. Diwi brandwiſna wahtes us frohgu tappe aifuhſitas, un no teem, kaſ win- nus wedde, weens nobranze no zetta kruhmoſ, kur diwi no wiina paſhftameem draugeem ſchaggarus zirte. Tē to wahtſi peeurbe un pee- fuhehs ar brandwiſnu. Tas wihrs ar to wah- ti aifbrauze prohjam, bet tee diwi draugi ne zik ilgi pehz tappe atrasti meschā bes dſihwibas. Jau daschureiſi irr tappis dſirdehts, fa, ja pa zelleem pee brandwiſna wahtrehm tahdas netaiſ- nibas noteek, daschi dſehraji ahtru gallu dabbu- juſchi. To darra ta ſipra dſehreena ſinakfa, kaſ zilweku plauſchus ſamaita un dſihwibu itt ahtri iſdſehſch.

No Swedru ſemmes.

Tuliht pehz jauna gadda arri pee mums war- ren leelas wehtras un auſkas plohfijehs. Muhſu walſts leelakā pilſatā, ko Tokolme ſauz, pee namneem un tilteem warren leela ſahde irr notiſkuſi; taſs auſkas bij tik breesniugas, ka azzim redſoht diweju baſnizu tohri kuftejahs. Kūd muhſu widdōs lehna ſeema irr, tad gan allaschin wehtraina mehds buht, bet tik ſipras auſkas, ka ſchihſ bija, retti peedſihwo.

* * *

Schihs wehtras irr taſs paſchus, par kur- rahm Nr. 5. effam rakſtijuschi, ka pee Slohkas juhmallas tik daudſ ſkahdes effam darrifuschaſ. Wehl ſadſirb, ka juhra tik augſta effam gah- juſi, ka wiſſwezzaki laudis winnu tik augſtu naſ redſejuschi. Wilni gahje par to gannibu pee Dinamindes, zittas ehkas apgahſe, iſſkal- loja lihkus no ſcreewu kapſehtas un iſpohſtija tohs jaufus dahrſus, ko tē redſeja. Weena

leela laiwa tā weenā dahrsā tappe eemesta. Zeem laudim, kas tur apkahrt dsihwo, leela stahde pee lohpineem un pee wissas sawas buhschanas, un tapatt augstam Krohnim un Rihges kohpmanneem, kas ar malku prezze, dauds stahdes; jo Dinaminde bulwerki stipri eewainoeti un dauds malkas pa pufewersti us fmlts falneem aisensta un isklihdinata, fo nu waisag samekleht un wesches sawest. Englanderu kuggis, kas pee bulwerka ar linneem peelahdehts bija, tappe us pahleem ussweests un stipri eewainohts. Sawadi irr, ka par wissu to laiku, ka wehtras plohsijahs, stipra schwelasmakka no daudseem tappe mammits.

No Engurehm.

Tannī 1810tā gaddā diwi leeli farra kuggi, kas Engelendereem peederreja, sehgeleja ittin flaht pee muhsu juhrsā gabbalu, un apkibbeleja un brihdinaja sveijneekus, kā arri tohs, kas ar malku laiwahm us Rihgu brauze. Diwi no tahdahn laiwahm ne tahlu no mallas zaur schlubpahm tappe apturretas un pee leela kugga nowestas. Tur wissi sehgeli, enkuri un wiss, kas no dselsu leetahm bija, tappe atnemts un lairu rumpi us paschu uhdeni fadedsimati. Tas gohdigs Engures wezzais mescha-fargs Lihda Unis arridsan ar malku bija us Rihgu brauzis, par fo tas 50 dahlberus dabbujis, tohs sawā fabbatā glabbaja. Brauzohr us mahjahnit schlubpe peeskreen pee laiwas, fanem to un welf prohjam pee kugga. Tē tas mescha-fargs reds, ka tam nauda taps atnemta. Kā nu to glabbaht? Tas eerauga weenu jau wezzigu wirfneeku, pee-eet pee ta, paklannahs un tam eedohd sawu makk ar naudu. Gan tee laivineeki diwi deenas us kuggi saturreti tohp, pehzaki atlaisti us mallu. Nu tas wirfneeks sawu dehlu, kas wehl jauneklis bija, suhsa lihds un tam leek to makk ar wissu naudu meschafargam atdoht, kā dabbujis. Schis wirfneeks, jebshu pee laupishanas bij issfuhtihts, tomehr labbu firbi un gohdigu prahru paschā farra eenaidibā parahdiā, un tadeht winna eefsch pateizibas wehl taggad pehz 14 gaddeem pee-minn. Ta mescha-farga ustizziba, ka wissu

sawu mantu wianu rohkās tulih nodewis, tam bij patikkusi un to finnaja gohdā turreht.

B — t.

Pafakka no putnu teefas.

Ehrglis, putnu kehnisch buhdams, turreja itt leelas runnas kahdā teefas deenā. Pehz kam? ne sunnu wairs, bet gruhta leeta gan buhs bijust, par fo gribbeja spreest, to warr dohmaht. Par teefas un runnas fungem likketas samannigus stahrkus. Bet kad nelaimi ne bija deewsgan stahrku pee rohkas, sehdinaja winsch tannis tukschās weetās tihterus kahdus, tohs arri zeldams par rahts-fungeem, un gallā gaddijahs wairak tihteru tamm teefā, ne kā stahrku. Bet kam ehrglis tā darrija? Kas tad par to kaisch, ka wissi teefas fungi ne bij kohpā; woi tad tapehz ne warreja runnas turreht? Kas to dohs, to ne prohheet, mihi! Kā weenreis eetaishts un nolikts, tā ja paleek. Lai arri tihteri buhtu par teefnescheem, kad tik-kai pilns skaitlis. Kehnisch ehrglis labbi gan zerreja, ka to stahrku gudriba buhschoht lohziht ir tihteru galwas us sapraschanu in uswarreht. Bet pee schahs teefas tappe zittadi redsehts. Tihteri jo blenschi jo graffijahs, sahze aplam buldereht ir bohkfitees, un zaur schahdu trohfs-ni ir stahrku sapraschana kluā pahrgrohsita us tihteru dumjibu.

R. S.

Tee Alwischu apgahdataji grubb gohdigam lassitajam zittas mihflas doht usminneht, kad ruhmes labbad warrehs peetapt. Schihs mihflas tikkat par arraju lauschu leetahm tappe is-dohmatas un farakstitas, un jebshu sinnam, kad gohdigs lassitais wissas usminnehs, tatschu drohshibas labbad nahkofchā nummeri to usminneschanu Alwises eeraftifim. Tad nu usminneet scho.

p i r m u m i h f l u.

Kas par ehrmu! diwi fabjas,
Wissa meesa mutte ween!
Klohnis un rijas mannas mahjas,
Tur man mohza naft un deen'.

Mann ar warru barribu
Muttē bahsch, kaut ne gribbu.
Tschaumali irr manna datta,
Sohbu nöpelns tawā wallā.
Tomehr sohbu tribzefchan'
Mannam gohdam tahli fann.
Pirmi spohschi rübbuli,
Nahk zaur man tew ruddeni.
Kahda alga man tad buhs,
Gadda duffa! tas man kluhs.

R. S.

Teesas fluddinachanas.

Us pawehleschanu tafs Reiserifkas Majesteet,
ta Patwaldineeka wissas Kreewu Walsts u. t. j. pr.,
tohp no Tingeres pagasta-teesas wissi parradu deweji
ta no sawahm mahjahn islikta Tingeru muischach
faimneeka Tweneek Diederik, par kurra mantu kon-
kurse zaur schihs deenas spreediumu spresta, usaizi-
nati, pee saudechanas sawas teesas libds 26tu Merz
mehnescha deenu, kas par to weenigu un isflehsamu
terminu irr nolikta, ar sawahm prasschanahm un
faidrahm parahdischanahm woi paschi, woi zaur
weetneeku, ka irr wehlehts, scheit atnahkt, un tad
sagaidiht, kas pehz likkumeem taps nospreests. To
buhs wehrā nemt!

Tingeres pagasta-teesa 23schä Janwar 1824. 2
(S. W.) Wahze Kristaps, pagasta-teesas wezzakais.
J. Krause, pagasta-teesas frihweris.

Us pawehleschanu tafs Reiserifkas Majesteet,
ta Patwaldineeka wissas Kreewu Walsts u. t. j. pr.,
tohp no Sohdu muischach (Gross-Sessau) pagasta-
teesas wissi parradu deweji ta schinniga faimneeka
Naron Dahwe, par kurra mantu konkurse irr tappusi
spresta, scheitan aizinati, lai pee saudechanas sawu
teesu eeksch 2 mehnescheem, prohti libds 10tu Merz
schi gadda, kas par to ween weenigu un isflehsamu
terminu irr tappis nolikts, ar sawahm prasschanahm
un parahdischanahm woi paschi, woi zaur weetneeku,
ka wehlehts irr, scheitan atnahkt, un tad sagaida, ko
teesa turplikam spreedihs. To buhs wehrā nemt!

Ielaistis ar tecni raksteem un appalsch sehgela tafs
Sohbu muischach pagasta-teesas 10tä Janwar 1824.
(S. W.) P. hter Swirkal, preeskchehdetais.
(Nr. 7.) Fr. Heinz, pagasta-teesas frihweris.

Us pawehleschanu tafs Reiserifkas Majesteet,
ta Patwaldineeka wissas Kreewu Walsts u. t. j. pr.,
tohp no Jaun-Auzes pagasta-teesas wissi tee, kam
kahdas taisnas prasschanas pee Jaun-Auzes Basnize-
lunga muischach pederriga faimneeka Pukku Jakob,
kas sawas mahjas pats nodohd, ne warredams wairs
par faimneeku tannis mahjas buht, un par kurra

mantu zaur spreeschanu no schihs pagasta-teesas
konkurse irr likta, zaur scho teesas fluddinachamu un
fafaufschamu aizinati, lai wisswehlaki libds 22tro
Merz schi gadda pee schihs pagasta teesas teizahs.

Jaun-Auze 26tä Janwar 1824. 2

(S. W.) Jaunsem K. Neuland, pagasta-wezzakais.
(Nr. 8.) C. C. Aukermann, pagasta-teesas frihweris.

Us pawehleschanu tafs Reiserifkas Goedibas,
ta Patwaldineeka wissas Kreewu Walsts u. t. j. pr.,
tohp no Sirgen pagasta-teesas wissi parradu deweji
ta no sawahm mahjahn islikta Sirgen muischach
faimneeka Maßspuhel Furre, par kurra mantu zaur
schihs deenas spreediumu, dehl peepildischanas ta
truhkuma mahju inventarium, konkurss nolikts,
ar scho teesas fasaufschamu aizinati, pee saudechanas
sawas teesas eeksch diweem mehnescheem, prohti
libds 29tä Bewrav mehnescha deenai 1824, kas par
to weenigu un isflehsamu terminu nolikts, ar sa-
wahm prasschanahm un parahdischanahm, woi pa-
schi, woi zaur weetneeku un klahftstahlweju, ka weh-
lehts irr, scheit atnahkt un tad to tahlaku spreediumu
pehz likkumeem sagaidiht. Sirgen pagasta-teesa is-
laists ar to teesas appalschrastu un sehgeli i itä Jan-
war 1824. 2

(S. W.) Us pawehleschanu,
(Nr. 36.) Joh. F. Böhmer, pagasta-teesas frihweris.

No Wilzes pagasta-teesas tohp wissi tee, kam
kahdas taisnas prasschanas pee ta Wilzes faimneeka
Meschafarg Mahrtung, par kurra mantu konkurse
spresta, usaizinati, lai wissi wehlaki libds 19tä
Merz mehnescha deenu f. g., kas par to weenigu
un isflehsamu terminu irr nolikts, woi paschi, woi
zaur weetneeku, jo tas irr wehlehts, scheit atnahktu,
un tad to tahlaku pehz preeskchrastu to likkumu no-
gaidiht.

Wilzes pagasta-teesa 17tä Janwar 1824. 2

(S. W.) Us tizzibu,
J. C. Turkiewicz, pagasta-teesas frihweris.

Wissi parradu deweji ta Med muischach faimneeka
Tummet Zahn, kas pats gribbedams sawas mahjas
nodohd, tohp scheitan no Kalkühnes pagasta-teesas
aizinati, lai ar sawahm taisnahm prasschanahm
8tä Merz mehnescha deenä schi gadda. Med muischach
atnahkt. Kalkühnes pagasta-teesa 12tä Janwar
1824. 2

(S. W.) Debel Kristop, pagasta-wezzakais.
(Nr. 3.) Peter Brachmann, par laiku pagasta-
teesas frihweris.

Us luhgschanu ta schwahgera tahs scheitan bes
kahdas sawadas nolischanas nomirruchas kalpones
Wannag Laddis meitas Elsbeetes, Kalkuhnes pa-
gasta-teesa, kad tas peeminehets schwahgers wissu
palikkuschu mantu tahs mirruchas meitas teefai
noderis, itt wissus, kani kaut kahdas mickleschanas
un prassifchanas pee tahs palikkuschas mantas tahs
augscham peemineetas Wannag Laddis Elsbeetes
buhtu, scheitan aizina un sasaaz, lai lihds 22tru Merz
mehnescha deenu schi gadda, kas par to weenweenig
un isslehdanu terminu tappe nolikts, sché ar fa-
wahn mickleschanahm un prassifchanahm peeteizahs,
ja ne, tad tas, kas nolikta termina ne buhs pee-
teizes, pagallam taps atraidits un ne kad wairg
ar sawahn prassifchanahm taps dsirdehts.

Gslais ts no Kalkuhnes pagasta-teesa 19ta Jan-
war 1824.

(S. W.) Dedel Kristop, pagasta-wezzakais.

(Nr. 7.) Peter Brachmann, par laiku pagasta-
teesa frihweris.

Zittas fluddin a schanas.

Tas pee Krohna Dschuhkstes muischas peederrigs
basinizaß-krohgs irr us Fahneem us arrenti isdoh-
dams. Wairak sunu warr tanni paschá muischá
dabbuht. 3

Appalsch Nerretes muischas (Jaunjelgawas ap-
rini) irr zitti krohgi ar un zitti bes laukeem us nah-
kameem Fahneem us arrenti isdohdami. Kas kahdu
no teem gribb usnemt, tas lai peeteizahs paschá
muischá, kur tas no muischas-waldischanas skaidaku
sunu par wissu to dabbuhs. 2

* * *

Krohna Villes muischá, 16 werstes no Felgawas,
us Fahneem schi gadda 70 slauzamas gohwis, wo
us arrenti, woi us rehkinumu, warr usnemt; wairak
sunu dohd ta muischas waldischana. 1

* * *

Lam fainneeka brahlim Indrifikim no Zihpeles
muischas Dseedru mahjahn irr no 4ta us 5tu Bew-
rar 1824 nafti weens tumfchi behrs stipris sigrs ar
diwi krehpelehm farrös, ar isgraistu asti un garra-
neem naggeem, 10 gaddu wezs, no kuhts issagts.
Tahs pehdas irr gan tappuschas dsichtas no Deedru
mahjahn lihds Gribhew frohgam, un tad ar zitkahn
pehdahm irr sajukkuschaß. Tas, kas to itt taifnalo
sunu no ta sriga peerahd, dabbu par to 10 Rubb.
fudraba, un lai Zihpeles muischai peerahda. Beh-
res muischá 7ta Bewrar 1824.

Waine Anss, preekschfehdetais.

Naudas, Labbibas un Prezzu tirgus us plazzi. Rihge tanni 11ta Bewrar 1824.

	Sudraba naudá.	Rb. Kv.		Sudraba naudá.	Rb. Kv.
3 Rubbuli 75 $\frac{1}{4}$ Kap. Papihru naudas geldeja	I —		I Posuds kannepu	1 —	
5 — Papihru naudas	I 33		I — limnu labbakas suries	2 50	
I jauns Dahlderis	—		I — fliftakas suries	2 —	
I Puhrs rudsu	I 20		I — tabaka	— 80	
I — kweeschu	I 60		I — pselses	— 75	
I — meeschu	85		I — sveesta	2 —	
I — meeschu-putrainu	I 50		I — muzzza filku, preeschu muzzâ	5 —	
I — ausu	80		I — wihschnu muzzâ	5 25	
I — kweeschu-miltu	2 —		I — farkanas fahls	7 .50	
I — bihdeletu rudsu-miltu	I 80		I — rupjas leddainas fahls	7 —	
I — rupju rudsu-miltu	I 25		I — rupjas baltas fahls	6 50	
I — firnu	I 60		I — smalkas fahls	5 25	
I — limnu-sehklas	2 25		50 Graschi irr Warra jeb Papihres Rubbuli un Warra nauda stahw ar papihres naudu weená maksá.		
I — kannepu-sehklas	I 25				
I — limmenu	3 —				

Ist zu drucken erlaubt.

Im Namen der Civilverwaltung der Ostseeprovinzen: F. D. Braunschweig, Censor.
No. 63.